Cena egzemplarza 15 groszy

PRZEGLĄD POMORSKI

DZIENNIK CHEŁMŻYŃSKI

Pismo demokratyczne i bezpartyjne poświęcone sprawom kulturalno - oświatowym i gospodarczym

PRENUMERATA:

wychodzi codziennie z wyjątkiem niedziel i świąt z dodatkiem tygodniowym „ST RZECHA RODZINNA“ wynosi miesięcznie w ekspedycji 2,10 zł, z odnoszeniem w dom przez listonosza 2,46 zł, kwartalnie 7,38 zł.
W razie wypadków, spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków itp., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie gazety.
Nakładem i drukiem „Drukarni Przemysłowej“ (Fr. Miemczyk) w Chełmży.
Redakcja czynna od godziny 11 — 12 i od 16 — 17-tej.
Redaktor odpowiedzialny: FRANCISZEK MIEMCZYK, Chełmża.

Telefon 72.

OGŁOSZENIA:

10 groszy za milim. 1 łamowy, szerokości 33 mm. Za reklamy na stroni tekstowej szerokości 82 m/m. 50 gr. na II-giej 75 gr. na I-ej 1,— zł.
Przy powtórzeniu ogłoszeń udziela się rabatu. — Przy dochodzeniac sądowych i konkursach wszelkie rabaty upadają. — Ogłoszenia zagra niczne 25% dopłaty.
Za terminowe umieszczenie i przepisane miejsca administracja nie odpowiad
Konta bankowe: Komunalua Kasa Oszczędności w Chełmży — Bank Ludow Chełmża — Miejsce płatności — Chełmża. —

Redakcja Administracja i Ekspedycja: Chełmża, przy Rynku Bednarskim nr. 1., narożnik ul. Haller

Nr. 154. | Chełmża, wtorek, dnia 9-go lipca 1929 r. | Rok II.

Walka o „nowego człowieka“ w Rosji.

Tak długotrwały już okres walki wewnętrzno-politycznej w Rosji sowieckiej stoi od dłuższego czasu pod znakiem walki o „nowego człowieka“, o przebudowę życia rosyjskiego według zasad komunizmu.

Zupełnie jasno uwidoczniło się ostatnio w Rosji dążenie do przejścia od t. zw. nowej polityki ekonomicznej do wprowadzenia w życie zasad komunizmu. Początek każdego okresu pięcioletniego, tj. początek realizacji planu gospodarczego, opracowanego na najbliższych pięć lat, obfituje zazwyczaj w Rosji w cały szereg zarządzeń, zaostrzających walkę klasową i przyspieszających tempo „komunizacji“ państwa. — Nacisk wykonywany jest też w dziedzinie religji, gdzie od pasywnego ateizmu przechodzi się stopniowo, ale całkiem widocznie, do „ateizmu wojującego“. Na ostatnim zjeździe bezbożników stwierdzono, że „walkę na froncie antyreligijnym prowadzi się nie drogą odpierania ataków wroga klasowego, lecz drogą atakowania tegoż“. Z niemniejszą intensywnością odbywa się wzmacnianie nacisku komunistycznego w dziedzinie rolnictwa, gdzie obserwować można w czasach ostatnich gorączkową akcję na rzecz zakładania gospodarstw zbiorowych. Gospodarstwa takie mają pociągnąć za sobą zupełny upadek rolnictwa prywatnego, a tem samem i absolutną „komunizację“ wsi rosyjskiej. W chwili obecnej w gospodarstwach kolektywnych zjednoczonych jest w całej Rosji około 4.000.000 chłopów, a pod koniec roku 1930 liczba ta — według oficjalnych planów sowieckich — dojść ma do 7—8 miljonów. Pod koniec nowego „pięciolecia“ gospodarstwa zbiorowe w Rosji obejmować mają już 20.000.000 hektarów, podczas gdy w chwili obecnej łączny obszar wszystkich sowieckich gospodarstw kolektywnych wynosi zaledwie 4 milj. hektarów.

W ścisłym związku z początkiem nowego „pięciolecia“ pozostaje również generalna „czystka“. przeprowadzana z niezwykłą skrupulatnością we wszystkich instytucjach rządowych i partyjnych. Ma ona na celu usunięcie z aparatu sowieckiego tych wszystkich elementów, które mogłyby w jakikolwiek sposób utrudniać realizację pięcioletniego planu gospodarczego.

Już za kilka dni rozpoczną się w Moskwie konferencje robotnicze. Na konferencjach tych zostaną omówione rozmaite doniosłe problemy pozostające w związku z planem t. zw. industralizacji kraju. Moskiewska „Raboczaja Gazeta“ zaznacza, iż znaczenie konferencji tych, jest dlatego jeszcze bardzo doniosłe, że wprowadzanie w życie zasadniczych zadań partji komunistecznej, dotyczących przebudowy gospodarczej kraju, napotyka często na biurokratyzm aparatu administracyjnego“. Z tego względu na konferencjach robotniczych mają być omówione skuteczne sposoby zwalczania biurokratyzmu w instytucjach sowieckich.

„Sprawa walki o stworzenie nowego człowieka“ interesuje w pierwszym rzędzie działaczy komsomolskich. Ogólne zaostrzenie walki klasowej w ZSSR odbiło się również na działalności agitatorów komsomolskich, którzy starają się obecnie z wzmożoną energją przeciwdziałać agitacji rosyjskich sfer kościelnych, usiłujących już od dłuższego czasu pozyskać sobie sympatje młodszej rosyjskiej generacji. „Raboczaja Gazeta“, rozpatrując w jednej z swych ostatnich numerów aktualne zagadnienie „walki o nowego człowieka“, podkreśla, że „nowy człowiek socjalistyczny powinien wyjść z organizacji młodzieży komunistycznej“. Tem właśnie wytłumaczyć sobie należy uwagę, jaką w czasach ostatnich w związku z początkiem nowego „pięciolecia“ gospodarczego poświęcają działacze komunistycznej organizacji komsomolskiej.

Komuniści moskiewscy przystępują do realizacji wielkiego pięcioletniego planu gospodarczego. Dlatego też ze wzmożoną intensywnością prowadzą akcję na rzecz „komunizacji“ całego życia publicznego Rosji. Rezultaty akcji tej albo ustrój komunistyczny w ZSSR wzmocnią, albo też zupełnie raz go zdyskredytują.

Kubala i Idzikowski gotowi do lotu.

Paryż, 6. 7. Lotnicy polscy Kubala i Idzikowski ukończyli już ostatecznie wszystkie przygotowania do lotu. Obecnie lotnicy oczekują tylko na pomyślne warunki atmosferyczne i natyc miast lot rozpoczną.

Briand zachwiany.

Herriot zapowiada opróżnienie Nadrenji.

Paryż, 6. 7. Wczoraj po południu odbyła się nadzwyczajna narada rządu, z której wszystko jest trzymane w tajemnicy. Jednakowoż chodzą pogłoski, że ministrowie Briand i Loucheur są zdecydowani zgłosić jeszcze dzisiaj swoją dymisję, celem wyklarowania zagmatwanej sytuacji parlamentarnej. Były premjer Herriot ogłosił wywiad w dzienniku „Volonte“, w którym oświadcza g towość objęcia rządu po Poincarém. Herriot d lej oświadcza, że zawarcie porozumienia pomięd Francją a Niemcami jest konieczne.

W sprawie ewakuacji Nadrenji, Francja p winna zrobić elegancki gest.

Wypłata dodatków urzędniczych.

Warszawa, 6. 7. P. minister skarbu rozesłał do wszystkich ministerstw pismo okólne, w którem, powołując się na uchwałę rady ministrów z 16 ub. m., prosi o wydanie zarządzeń celem zaliczkowej wypłaty urzędnikom państwowym dodatków na mieszkania, oraz zasiłków miesięczny określonych w art. 1 i 2 projektu ustawy o d datku na mieszkanie w lipcu, oraz w następny miesiącach do końca r. b. w wysokości dotyc czasowej.

Ameryka buduje pięć nowych okrętów wojennych.

Londyn, 6. 7. Donoszą z Waszyngtonu, że urząd marynarki zawarł kontrakty w sprawie budowy 5 nowych krążowników o pojemności 10.000 tonn.

Katastrofa kopalniana na Górnym Śląsk

Nowa Wieś, 6. 7. Wczoraj po połudn na kopalni "Hildebrand" w pow. katowickim bry usuwającego się węgla pokaleczyły ciężko 3 gó ników. Wieczorem na tej samej kopalni zdarz się znowu wypadek, mianowicie zawaliła się p chylnia, grzebiąc pod sobą 4 górników, których tej pory nie wydobyto. Akcja ratownicza trwa dalszym ciągu.

Niektóre dominja przeciw stosunkom dyplomatycznym z Rosji.

Londyn, 6. 7. Co do wczorajszych wyw angielskiego ministra spraw zewnętrznych Hende sona w sprawie stosunku między Anglją a Ros pismo stojące blisko rządu czyni następujące uwag

„Oświadczenie Hendersona, iż rząd angiels we wszystkich doniosłych postanowieniach polity nych działa w porozumieniu z rządami angielsk kolonji, było spowodowane tem, iż jeden lub d z tych rządów nie wyrazili dotychczas zgody powrotne podjęcie stosunków z Rosją.

Rząd angielski jednak ma nadzieję, iż tru ności te wkrótce zostaną usunięte, gdyż właściw stosunki między Anglją a Rosją nigdy nie by rzeczywiście przerwane a każdej chwili mogą b odnowione przez zamianowanie dyplomatycznych konsularycznych przedstawicieli.

Niema wiadomości o „Utin Bowler“.

Ottawa, 7. 7. Od wczoraj rana nie otrz mano żadnych wiadomości o samolocie Untinbowl odbywający lot z Chicago do Berlina t. j. od chw li kiedy znajdował się w drodze ku Grenland Wobec doniesień o złych warunkach atmosferyc nych władze przypuszczają, iż niepogoda mog zatrzymać lotników w Great Whale.

Z kraju.

Fałszywe wiadomości o p. Czechowiczu.

W związku z informacjami niektórych pism warszawskich, jakoby b. min. skarbu Czechowicz po objęciu stanowiska dyrektora Banku Ziemiańskiego miał złożyć mandat poselski, dowiadujemy się, że wiadomość ta jest pozbawiona podstaw. B. min. Czechowicz kategorycznie zaprzeczył tym wiadomościom.

Burza zniszczyła wszystkie przewody telefoniczne w Łodzi.

Ubiegłej nocy szalała nad Łodzią gwałtowna burza z piorunami. Poważniejszych szkód burza nie wyrządziła, natomiast zniszczyła wszystkie przewody telefoniczne zarówno miejskie jak i zamiejscowe. Od samego rana specjalne brygady robotnicze zajęte były naprawianiem uszkodzonych przewodów.

Tragiczna śmierć znanego taternika.

Wczoraj wydarzyło się w Tatrach nieszczęście, którego ofiarą padł znany taternik i autor przewodnika po Tatrach dr. Mieczysław Świerz, profesor gimnazjalny. Był on na wycieczce razem z niej. p. Ciesielskim i wspinał się na zachodnią ścianę Kozielca. W pewnej chwili oderwał się kamień i przeciął linę, którą obaj byli połączeni. Dr. Świerz spadł w dół i zabił się na miejscu. Pogotowie taternicze wydobyło jego zwłoki oraz sprowadziło Ciesielskiego, który po zerwaniu się liny nie mógł się ruszyć z miejsca. Ciesielski zdradza objawy obłąkania.

Żyto polskie na rynkach zagranicznych.

Jak się dowiaduje Ajencja Wschodnia, Państwowy Bank Rolny uskutecznił ostatnio dość znaczną sprzedaż żyta na rynkach zagranicznych z państwowych rezerw zbożowych. Według otrzymanych wiadomości sprzedano dotąd około 20 tys. tonn wyborowego żyta po cenach dość korzystnych.

Upadłość fabryki „Wojciechów" naraziła pracownikdw na 170.000 zł. strat.

W fabryce mebli „Wojciechów" w Kamieńcu pod Radomskiem od dłuższego czasu nie wypłacano regularnie zarobków tak robotnikom, jak też i gaż urzędniczych. Na tem tle powstał zatarg między personalem fabryki a zarządem, który niebawem przybrał ostre formy. Przyrzeczono, że do fabryki przybędzie delegat zarządu p. Grabowski, który przywiezie pieniądze, potrzebne na wypłatę. Okazało się, że p. Grabowski pieniędzy nie przywiózł, a robotnikom oświadczył wprost, że fabryka zbankrutowała z powodu złej gospodarki zarządu, doradzając robotnikom, aby postarali się o prawne zabezpieczenie swych pretensyj, gdyż fabryka nie rozporządza żadnemi funduszami. Okazało się również, że zarząd nie ubezpieczył urzędników swych na wypadek bezrobocia.

Pracownicy fabryczni zamierzają wnieść skargę do sądu przeciwko zarządowi. Ogółem wierzytelności urzędnicze i robotnicze wobec „Wojciechowa" wynoszą 170 tys. zł.

Przed wznowieniem polsko-niemieckich rokowań handlowych.

Berlin, 6. 7. „Germania" i „Deutsche Tageszt." zamieszczają jednobrzmiący komunikat, zapowiadający, że po powrocie posła niemieckiego Rauschera do Warszawy, oczekiwać należy silniejszego ożywienia rokowań handlowych polsko-niemieckich.

W czasie swego pobytu w Berlinie Rauscher informował się szczegółowo o sytuacji, jaka powstała w związku z nowemi zarządzeniami w dziedzinie ceł prohibicyjnych dla rolnictwa. Nowe cła ochronne na artykuły rolnicze muszą — jak donosi komunikat — wywołać nowy zwrot w rokowaniach handlowych z Polską. Jak dotąd ze względu na skomplikowany charakter sprawy, niemożliwem było wprawdzie jeszcze wysunąć szczegółowo opracowanych propozycji, jednakże w tych dniach nawiązany zostanie na nowej podstawie konflikt z kontraktem polskim.

Z Pomorza.

Chełmno (Pożar). W sobotę 29 czerwca zaalarmowano straż pożarną do ognia, który wybuchł w domu p. Gącerzewicza przy ul. Franciszkańskiej 11. Pożar powstał w mieszkaniu pewnego lokatora skutkiem nieostrożności. Na szczęście dzielna nasza straż pożarna ogień ugasiła, zanim zdołał się rozszerzyć. Po raz pierwszy użyto do alarmu ogniowego nowozmontowanej syreny.

Proszę zapłacić — Zapłaciłam. W dniu 1 lipca w składzie mistrza rzeźnickiego X . . . ., prosiła ekspedjentka pewnej firmy z Chełmna o uregulowanie rachunku; w odpowiedzi na to pani X . . . potłukła do tego stopnia ekspedjentkę, że musiano ją odprowadzić do domu z poranioną głową.

Grudziądz. (Jeszcze jedna ofiara Wisły.) W czwartek wieczorem około godz. 6-tej kąpało się w Wiśle — naprzeciw cegielni Szulca — trzech żołnierzy z Szkoły kawalerji. Jeden z nich wypłynął na głębie, dostał się w wir i utonął. W chwilę później nadpłynął łodzią rybak Dąbrowski i przy pomocy sieci jął szukać zwłok. Niestety, staranne poszukiwania pozostały bezskuteczne.

Kurzętnik, pow. lubawski. (Szczury złodziejami.) U obywatela Kurowskiego zginęło jednej nocy 21 młodych kacząt. Właściciel zawiadomił o tem powiatową komendę policji państwowej w Brodnicy, sądząc, że jest to sprawka złodziei. Przy badaniu jednak nie znaleziono śladów rabusiów dwunożnych, ale zato zauważono mnóstwo dziur szczurzych, z których wydobyto później kilka zagryzionych kacząt.

Hermanowo, pow. starogardzki. (Stracił oko.) W dniu 1 lipca pracował uczeń kowalski, Władysław Derda, w kuźni przy pługu, gdy w tem odrobina rozpalonego żelaza odpryskując, ugodziła go w lewe oko, raniąc je w sposób groźny. Chłopiec udał się natychmiast do lekarza nie otrzymał jednak pomocy i tego samego dnia został odesłany do specjalisty do Torunia.

Więcbork. (Włamanie do Kasy Oszczędności.) W nocy z dnia 4 na 5 bm. włamali się nieznani sprawcy zapomocą wytrycha do oddziału Pow. Kasy Oszczędności w Więcborku pow. Sępólno — gdzie skradli z otwartej kasy ogniotrwałej kasetkę z 1200 zł. gotówki.

Podejrzenie pada na personel zatrudniony w kasie. Dochodzenia w toku.

Lubawa. (Nieszczęście samochodowe.) Kursujący w dniu odpustu pomiędzy Lubawą a Lipami autobus, najechał na wóz jednego z gospodarzy z Omula, przyczem wóz został zupełnie rozbity, a jadący na nim właściciel został pokaleczony. Pasażerom autobusu na szczęście się nic nie stało. Wypadek zdarzył się tuż obok żydowskiego cmentarza, a powstał rzekomo przez to, że jeden z podróżnych, przez zagadywanie szofera autobusu, odwrócił tegoż uwagę. Autobus najechał na burtę przydrożną dość wysoką, a szofer, niechcąc wywrócić, skierował autobus nagle w poprzek drogi najeżdżając w tym momencie mijający wóz.

Wynika z tego, to przestroga, aby jadący autobusem czy samochodem nie rozmawiali z szoferem i nie odwracali tegoż uwagi od ciążącego na nim obowiązku.

Chojnice. (Za kradzież 1 rok szpitala więziennego.) Przed paru dniami odbył się przed tut. Izbą Karną proces o dokonanie nieudanej kradzieży. Otóż niej. Wasil Bojko, pochodzący z Małopolski Wschodniej, dostał się przy pomocy podrobionego klucza do mieszkania miejsc. kupca p. Szamotulskiego, lecz został na gorącym uczynku schwytany. Oskarżony do winy całkowicie się przyznał, niejednokrotnie już popełniał kradzieże i nędzy, ponieważ jest chory na suchoty i nigdzie pracy znaleźć nie może, ani uzyskać pieniędzy na leczenie, ani na życie. Sąd skazał go na rok szpitala więziennego.

Gdynia. (Nieszczęśliwy wypadek.) W dniu wczorajszym na molo węglowem, około godziny 2.30 w nocy, dostał się między bufory zatrudniony w firmie „Polskarob" 48-letni Leon Bystran z Gdyni.

Nieszczęśliwego ze zgnieconą klatką piersiową odstawiono do szpitala Sióstr Miłosierdzia, gdzie nie odzyskawszy przytomności, zmarł.

Sierock. (Strajk robotników.) Dnia 3 bm. w godzinach przedpołudniowych zastrajkowało 60 robotników, zatrudnionych w Sierocku u firmy Czarnota-Bojarski spółka, z powodu nieotrzymania zaległej wypłaty. Strajkujący zachowują się spokojnie.

Juljusz de Gastyne.

Śmiertelny pocałunek

(Przekład z francuskiego).

(Ciąg dalszy). (38

Może chciała, abym został na starość samotnym, a ona wtedy mogła mi ofiarować swą tkliwą opiekę... Wie dobrze, że dopóki będę miał przy sobie Herminję i Magdalenę, oraz ciebie, kochany przyjacielu, przy obecnych stosunkach, nie będzie miała żadnych widoków powodzenia. Dlatego też dąży do tego, aby mię uczynić nieszczęśliwym, opuszczonym, samotnym. Gdy tylko zostanę sam lub opuszczę Wersal, ona zjawi się przy mnie, mówiąc: „Straciłeś córkę, masz oto drugą, kochającą"...

— Tak, to bardzo możliwe!

— Rozumiem to! I mówię ci, kochany panie Pousterle, że dzień ten będzie początkiem klęski dla nas wszystkich. To straszna kobieta, jeżeli potrafiła zamordować tego nieszczęsnego młodzieńca, który popełnił tę zbrodnię, że wszedł do naszej rodziny... Zamordowała go! Boże! Dla otrzymania spadku gotowa jest zabić Magdalenę... Matka jej była genjalną zbrodniarką! Nie mogłaby żyć godziny bez jakiegoś namysłu zbrodniczego! Panie, pan nie znasz Włoszek... A ona podobna do matki! To widoczne!

— Widoczne!

— Potrafi znaleźć jakieś prawa do mojej sakiewki... Musi być biedna!

— Niebardzo.

— Tak?

— Przynajmniej na to nie wygląda.

— To nic nie znaczy! Miljony — to łakoma rzecz!... I owi oficerowie z tramwaju muszą należeć do szajki... Połączyli się, aby mordować dla zysku i wyzyskują pobudliwe tej... do Herminji. W potrzebie nie cofną się przed najwiękzym skandalem! Nieszczęście!

Pan Pousterle nie przeczył, gdyż sam już przedtem wyciągnął podobne wnioski i odgadł istnienie szajki zorganizowanej, której pierwszy czyn, zbrodnia w Merisiers dowiódł, do czego złoczyńcy są zdolni.

— Co myślisz, notarjuszu, gdyby tak zawiadomić policję?

— Niech Bóg broni! — zawołał notarjusz wznosząc w górę krótkie, pulchne rączki. — Wszystko, aby nie to! Bylibyśmy zgubieni! Wpadlibyśmy z deszczu pod rynnę! Trzysta dzienników roztrąbiłoby skandal.

— Do licha! Masz pan słuszność! — zawołał dziadek Richaud, myśląc o Pończoszce.

— Teraz musimy tylko czekać! Dobre i to, że znamy chociaż część prawdy!

— Rzeczywiście... Dzięki panu! Czem my się możemy wywdzięczyć...

— Nie ma o czem mówić!... Przedewszystkiem nie dowierzaj pan Julji!

— Mojej służącej?

— Tak. To ona dostarczyła opisu sukien, kapeluszy!

— Moja Julja?

— Ależ tak, tak! Ona widuje się często z Włoszką. Bez wątpienia należy do szajki.

— Wyrzucę ją natychmiast z domu!

— Jeszcze nie zaraz! Nie należy się spieszyć! Przeciwnie, ona może nam być potrzebna, tylko nie zdradź się pan, że wiesz cokolwiek. Nie zmieniaj wcale trybu życia. Nie czyń nic, bez porozumienia się zemną. Pan możesz być pierwszą ofiarą szantażu!

— Mam przeczucie wielkich nieprzyjemności!

— Może nawet słuszne! A teraz, kochany panie Richaud, opowiedz mi z łaski swojej raz jeszcze szczegółowo tę historję swego życia.

(Ciąg dalszy nastąpi).

KRONIKA

Chełmża, dnia 8 lipca 1929 roku.

Kalendarzyk.

Poniedziałek: Kiljana, Elżbiety wd.
Wtorek: Weronik, Mikołaja

NOCNY DYŻUR LEKARSKI.

Dyżur niedzielny i tygodniowy dla członków Pow. Kasy Chorych pełni w tym tygodniu p. dr. Stęplewski.

DYŻUR NOCNY APTEK.

Dyżur nocny pełni „Apteka pod Orłem" p. Wolskiego.

— **Młyny zostaną zlustrowane.** W związku z przekroczeniami właścicieli młynów, którzy nie stosują się do obowiązującego typu mąki żytniej, w najbliższych dniach udaje się na teren województw centralnych i zachodnich komisja ministerjalna dla dokonania lustracji młynów.

— **W sprawie podań do urzędów państwowych.** W podaniach do urzędów państwowych zaleca się podawać swój adres (nadawcę) dokładnie z wymienieniem ulicy, numer domu i u kogo zamieszkuje. Brak tych danych naraża interesentów na zwłokę w załatwieniu sprawy.

— **Jak wyglądają nasze sady i aleje?** Sady i aleje przedstawiają widok nędzy i rozpaczy; ubiegła ostra zima wyrządziła wśród drzewostanu owocowego wielkie spustoszenia; wszędzie w ogrodach zauważyć można pewną ilość martwych drzew i krzewów, które padły ofiarą ciężkich mrozów. — Niektóre drzewa owocowe, dotyczy to przedewszystkiem czereśni, drzewa już tak mało rozpowszechnione na Pomorzu, które były się już zielenią pokryły, zamierają obecnie, chorząc wskutek zimy, wyczerpały się w porze wiosennej w okresie kwitnięcia. Włoski orzech wyginął do ostatniego drzewa, które dla swych olbrzymich niekiedy rozmiarów były chlubą przedewszystkiem naszych wielkopańskich sadów. Pozostałe drzewa ucierpiały prawie wszystkie wskutek zimna.

Widoki tegorocznych zbiorów owocu w naszych stronach schodzą do zera.

— **Zakup koni dla wojska.** Z dniem 15 lipca rozpoczynają działać na terenie całego kraju trzy komisje remontowe zakupu koni dla wojska. Każda komisja zakupi wyznaczoną ilość koni pełnowartościowych. Oprócz koni pełnowartościowych, ze względu na popieranie hodowli koni remontowych u drobnych rolników, komisje zakupią 600 koni remontowych artyleryjskich typu obniżonego.

Cena za konie wahać się będzie w granicach od 1000—2000 zł., w zależności od typu i kategorji konia, przeciętna jednak cena konia remontowego nie może przekraczać sumy 1280 zł. ustalonej w budżecie za rok 1929/30.

Na konie remontowe własnego chowu M. S. Wojsk. wyznaczyło dodatki hodowlane w wysokości 10 proc. ceny konia. Przewodniczący komisyj remontowych po ukończonym zakupie przedstawią wnioski na odznaczenie hodowców medalami.

— **Szczęście w nieszczęściu.** Donoszą nam, że w ubiegłą sobotę zdarzył się nadzwyczajny wydarek, który mógłby pociągnąć za sobą śmierć dwojga dzieci. Otóż na ulicy Rynek Garncarski bawiła się para dzieci, gdy w pewnej chwili nadjechała fura naładowana węglem. Widocznie konie były mądrzejsze od woźnicy, gdyż ominęły bawiące się dzieci i fura przeszła nad niemi, nie pociągając żadnej katastrofy.

Znowu przestroga, aby rodzice dbali więcej o swe dzieci.

— **Cześć Inwalidom!** W ubiegłą niedzielę urządziło miejscowe koło Inwalidów Wojennych Rzplitej Polskiej swą doroczną zabawę latową w ogrodzie Konkordji. Z przebiegu całej imprezy można wnioskować tylko jedno, mianowicie, że nasi Inwalidzi dołożyli wszelkich starań, aby z miłą rozrywkę. W pierwszym rzędzie postarali się o doborową orkiestrę VIII pułku strzelców kon. z Chełmna, która pod batutą dzielnej i wprawnej ręki kapelmistrza p. Dydeńko wywiązała się nadzwyczaj dobrze ze swego zadania i która w innych imprezach, biorąc udział, zawsze zadowoliła publiczność.

Z całego serca trzeba w imieniu wszystkich gości podziękować Zarządowi Związku Inwalidów, że tak energiczną pracą osiągnął w wczorajszej imprezie swój cel, ubawienie gości.

Goście ocenili także pracę Związku, gdyż przybyli gremjalnie na zabawę Inwalidów.

Jedną przeszkodą, która odjęła blask powyższej zabawie... to niedopisująca niestety pogoda.

— **W dniu wczorajszym** urządziło tut. Towarzystwo Kolejarzy swą latową zabawę w ogrodzie „Willa Nowa". Z powodu niepogody koncert ogrodowy stracił trochę na swym znaczeniu ale zabawa taneczna nagrodziła uszczerbek, gdyż publiczność poparła imprezę naszego Towarzystwo Kolejarzy.

Podczas koncertu i zabawy tanecznej przygrywała nowoutworzona orkiestra Kolejarzy, która w całości osiągnęła swoj cel, strząśnięcie kłopotów życia codziennego z gości. Napewno nikt nie pożałował czasu, który przepędzili na zabawie.

— **Ważne dla maturzystów pomorskich przed studjami w Warszawie.** Akademickie Koło Pomorzan w Warszawie zawiadamia maturzystów pomorskich, że i w tym roku dla wygody swych przyszłych kolegów urządza w ciągu wakacyj letnich agendy informacyjne, które udzielają wszelkich wiadomości o warunkach studjów na wyższych uczelniach stolicy.

Agendy informacyjne w tym roku prowadzą: 1) Bielawa Jan, Nowy Podleś, pow. Kościerzyna, 2) Bukowski Alfons, Okole, pow. Starogard, 3) Epsteinówna Irena, Toruń, Plac Teatralny 38, 4) Huczkowska Urszula, Toruń, Wielkie Garbary 29, 5) Hugetówna Adela, Tczew, Gdańska 43, 6) Konasińska Leona, Gdańsk, Heeresänger 11 c, 7) Krefft Karol, Otomin, poczta Zukowo, pow. Kartuzy, 7) Lewandowski Jan, Sokołowo, poczta Golub, 9) Malicki Bernard, Przyłęki, poczta Brzoza, pow. Bydgoszcz, 10) Ziętarski Alfons, Gruta, poczta Mełno, powiat Grudziądz, 11) Ziętkowski Zbigniew, Grudziądz, Herzfelda 4.

Prosimy maturzystów pomorskich zwracać się po wszelkie informacje do wyżej wymienionych agent prowincjonalnych.

W Warszawie czynna jest przez letnie wakacje główna agenda informacyjna. Adresować prosimy: Akademickie Koło Pomorzan, Warszawa, skrzynka pocztowa nr. 615.

REPERTUAR KIN.

— **Tragedja małżeńska** — oto wspaniały obraz salonowo-sensacyjny, który ukaże się na srebrnym ekranie kina Polonja jutro we **wtorek.** Obraz ten powinien zobaczyć każdy, a szczególnie zaleca się go kandydatom, którzy mają zamiar zgiąć barki w stadle małżeńskiem, ponieważ ilustruje zaaresztowanie męża przed nocą przedślubną. Młoda mężatka zakochuje się w obrońcy męża. Po powrocie z więzienia mąż upomina się o swe prawa małżeńskie. Porywający to dramat osnuty na tle jednego w swoim rodzaju autentycznym wypadku.

Jak widać z powyższego określenia, potężna ta tragedja ilustruje najcięższe przeżycia ludzkie, a co jest dla młodego człowieka najcięższym ciosem, to wie każdy, gdyż na tle powstają często samobójstwa lub zabójstwa.

Kto zatem chce się przekonać o tem, do czego może doprowadzić zawiedziona miłość, niech spieszy do „Polonji".

KRONIKA POLICYJNA.

Kradzież w kiosku. W jednej z ubiegłych nocy włamali się jacyś niewyśledzeni dotąd amatorzy cudzej własności do kiosku p. Więckowskiego położonego przy zbiegu ulic Kolejowej, Toruńskiej i 21-go Stycznia, skąd ściągnęli: 800 sztuk papierosów "Pomorskich", 100 szt. cygar, 2 pudełka czekolady, 200 szt. „dames", 200 szt. „pani" 100 „sfinx", 300 szt. „erg'ów", 1½ kg. machorki, 1½ kg. tureckiego średniego i 1½ kg. tureckiego przedniego. Poszkodowany oblicza stratę na 800 złotych. Sprawą powyższą zainteresowały się władze policyjne.

W dniu wczorajszym władze bezpieczeństwa i porządku publicznego przytrzymały 2 osobników za pijaństwo i osadziły ich w areszcie.

W dniu wczorajszym spisały tutejsze władze policyjne 3 protokoły karne, za przekroczenie przepisów administracyjno-policyjnych.

Nieszczęśliwy wypadek.

W ubiegłą sobotę o godz. 4.15 po południu wydarzył się przy ul. Szewskiej nieszczęśliwy wypadek. Samochód ciężarowy F-my B-cia Tysler — Bydgoszcz jechał wolnem tempem, aby stanąć przed kupcem p. M. W pewnym momencie wybiegła z boku 6-cio letnia dziewczynka Regina Lewandowska, którą jakimś trafem uderzył błotnik samochodu, co skończyło się dla małej L. tragicznie, gdyż prawdopodobnie koło rzuciło ją o ziemię, skutkiem czego doznała zdruzgotania głowy i poniosła śmierć na miejscu. Tragicznie zmarłą odwieziono natychmiast do szpitala, a władze policyjne wdrożyły w związku z tem dochodzenie.

Po dokonaniu powyższego wypadku, jak nam podają, niektórzy tam stojący obwiniali szofera.

Szofera w tym przypadku nie można obwiniać, gdyż nie on ponosi tu winę, lecz sama ofiara, a jeszcze bliżej powiedziawszy... matka.

Pisaliśmy już kilka razy o tem, abyście matki, nie puszczały nieletnich dzieci bez opieki na ulicę.

Mamy przecież w naszem mieście tak pięknie urządzone publiczne ogrody, jak Park III-go Maja i Plac Welde'go. Czyż nie można tam z dziatwą pospieszyć i się zabawić?

Pamiętajcie rodzice, a szczególnie Wy matki, któreście są dawczyniami życia swych dziatek, że za ich życie będziecie zdawały ciężki rachunek.

Niech powyższy tragiczny wypadek będzie dla Was przestrogą i niech powiększy troskę rodziców o dzieci.

Urzędowe sprawozdanie targowe Komisji Notowania Cen.

Poznań, dnia 6. 7. 1929.

Bydło:

Woły:

b) pełnomięsiste, wytuczone woły	148 — 157
B. Stadniki:	
a) pełnomięsiste, wyrosłe najwyższej wartości rzeźnej	164 — 170
b) pełnomięsiste młodsze	148 — 158
dobrze odżywione starsze	130 — 138
C. Jałówki i krowy:	
b) pełnomięsiste wytuczone krowy najwyższej wartości rzeźni do lat 7	148 — 154
mniej dobre krowy młodsze i jałówki	136 — 144
jałówki	110 — 118
e) licho odżywione krowy i jałówki	080 — 100
Cielęta:	
b) naprzedniej. cielęta tuczne	230 — 240
ssaki	200 — 220
d) mnej tuczone cielęta i dobre ssaki	180 — 196
e) liche ssaki	150 — 170
Świnie:	
b) pełnomięsiste od 120 — 150 kg. żywej wagi	238 — 244
c) pełnomięsiste od 100 — 120 kg. żywej wagi	230 — 236
d) pełnomięsiste od 80 — 100 kg. żywej wagi	220 — 226
c) mięsiste świnie ponad 80 kg.	210 — 214
f) maciory i późne kastraty	190 — 200

Bank Polski płacił dnia 5 lipca za:

dolary amerykańskie	8,86--8,85
funty szterlingów	43,07
franki szwajcarskie	170,88
franki francuskie	34,75
marki niemieckie	211,58
guldeny gdańskie	172,31
szylingi austrjackie	124,87

Giełda zbożowa

POZNAŃ dnia 5. 7. 1929 roku
płacono za 100 kg. w zł.

Żyto nowe	25,75—26,75
Pszenica nowa	47,50—48,50
Jęczmień przemiałowy	29,00—28,00
Jęczmień browarowy	00,00—00,00
Owies	26,52—27,25
Mąka żytnia 70 proc.	40,00—00,00
Mąka pszen. 65 proc.	68,00—72,00
Otręby żytnie	19,00—18,00
Otręby pszenne	20,00—21,00

KINO POLONJA

Rynek Bednarski

We wtorek 9-tego bm.

Tylko jeden dzień!!

WIELKA TRAGEDJA

Potężny film życiowy p. t.:

TRAGEDJA MAŁŻEŃSTWA

Powyższy dramat osnuty na tle prawdziwego wypadku. — Aresztowanie małżonka w samą noc przedślubną... Żona zakochuje się w obrońcy męża. — Mąż po powrocie z więzienia domaga się swych praw małżeńskich.

Nadprogram wesoła komedja **„Ja i jaja"**

TYLKO DLA DOROSŁYCH!!

Początek seansów: 8,45 i 9,45.

PRZETARG PRZYMUSOWY.

We wtorek d. 9 bm. o godz. 8[30] przed poł. sprzedam przy **ul. Szewskiej 30.** za gotówkę najwięcej dającemu

2 opelacze, pług (wyoracz buraków), pług (kulturpflug), dwuskibowiec używany, tokarnia.

Chełmża, dnia 8. 7. 29 r.

(—) Gramowski, kom. sąd.

Przyjmiemy

4 dziewczęta do 18 lat. Zgłoszenia:

Fabryka grzebieni

Wodna 5.

Piłki

w rozmaitych wielkościach i kolorach ma stale na składzie.

Druk. Przemysł.

Wszystkie gatunki

papy, lepnik, smołę, trzcinę sufitową, gwoździe papowe i trzcinowe, cement portlandzki

i wszystkie

artykuły malarskie

oraz wielki wybór **tapet**

jako i **Sól bydlęcą**

oferuje po cenach konkurencyjnych

Hurtownia kolonjalna i fabryka wódek i likierów

F[a] Borus i Czerwiński

Chełmża, ul. Strzelecka.

Obywatelstwu m. Chełmży i okolicy

polecam się do wykonywania wszelkich prac

ślusarsko - budowlanych

jak: konstrukcji żelaznych, parkanów (siatkowych i żelaznych), ogrodzeń grobowych, instalacyj wodociągowych i kanalizacyjnych, spawań autogenicznych (Autogenische Schweissung) wszystkich metali oraz reparacyj pomp i rozmaite inne prace wchodzące w zakres ślusarstwa.

Pracę wykonuję solidnie; fachowo i pod gwarancją, po cenach konkurencyjnych. — Przy większych pracach daję dogodne warunki.

Posiadając wieloletnie fachowe doświadczenie, zapewnić mogę rzetelne przeprowadzenie wszelkich prac z gwarancją kilkuletnią.

Władysław Czarnecki

Zakład ślusarsko-budowlany

Strzelecka 2. CHEŁMŻA Strzelecka 2.

Bydgoska Garbarnia i Białoskórnia

Bydgoszcz Jasna 17

Przyjmuje do garbowania na rindboksy-Bokskalf, ałonówki, oraz garbuje wszelkie skóry z włosem.

Rozsada Brukwi

na sprzedaż w większej ilości.

Archidjakonka 24

pod Chełmżą

Srebro i złoto

oraz **monety**

kupuje po najwyższej cenie dziennej

Gołębiewski

Zakład zegarmistrzowski i złotniczy Rynek 14

Reklama dźwignią handlu

Kosy i sierpy znane najlepszej marki

Pleszewianka każda sztuka pod gwarancją

Łopaty, widły, szpadle

Podkowy podkowce

Młotki do tłuczenia kamieni

Gwoździe wszelkiego rodzaju

Wagi do ważenia owocu

Łańcuchy wszelkiego rodzaju i pastwiskowe.

Wszelkie **okucia budowlane** i **narzędzia dla rzemieślników**, jako sprzęty domowe i kuchenne poleca po najniższych cenach

Wojciech Balcerowicz

Chełmża, Rynek 13.

Ostrzegam

przed rozszerzaniem zmyślonych, a szkodzących mi wieści. Roznosicielom tychże wytoczę skargę.

J. Karasiewicz.

Zaginął

pies młody (Bernardyner). Ktoby o pobycie takowego wiedział, proszę o zgłoszenie.

St. Szczepański

Paderewskiego 24.

Ogłaszajcie się w Przegl. Pomorskim

DLA SMAKOSZY!!!

Cukierki, Czekolady, Keksy, Konfekty

poleca

Wiktor Olszewski

Toruńska 36.

GDZIE można tanio otrzymać DRUKI?

Łatwo i wiele pieniędzy oszczędzisz **Otrzymasz na każdy czas!**

szybko i tanio!!!

Druki rozmaitego koloru! Plakaty! Uwiadomienia ślubne, zaproszenia, wizytówki,

Urzędowe i prywatne! jako i wszelkiego rodzaju formularze, listy, koperty dla przemysłu i kupiectwa.

Gdzie? W „DRUKARNI PRZEMYSŁOWEJ"

Fr. Miemczyka w Chełmży, Rynek Bedn. róg Hallera